

Typ testu

S	T	A	H
---	---	---	---

Písemná zkouška

Pedagogicko-psychologická příprava

Studijní program:

Učitelství pro 1. stupeň základní školy

2022

Zadání testu

Zadání neotvírejte, počkejte na pokyn!

ZÁZNAMOVÝ ARCH

- NEPODEPISOVAT – HODNOCENÍ JE ANONYMNÍ
- NEPOŠKODIT – ZPRACOVÁNÍ JE ELEKTRONICKÉ

POSTUP:

1. Na záznamový arch v horní části vepište podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu (vlevo nahoře).
2. Pročtěte si způsob vyplňování – vzor je na záznamovém archu dole.

Správnou odpověď označte křížkem tak, aby nepřesahoval okraje bílého políčka.

3. Test – u jednotlivých otázek vyberte jedinou správnou odpověď z nabízených variant a), b), c), d). Někdy volíte ze tří a někdy ze čtyř nabízených odpovědí. Správnou odpověď uvedeným způsobem vyznačte v záznamovém archu. Správná nebo nejvíce odpovídající je vždy jen jedna odpověď.

Některé otázky požadují vybrat variantu, pro kterou skutečnosti, o kterých mluví úvodní formulace, neplatí. Věnujte proto pečlivou pozornost znění otázky.

4. Bodové hodnocení otázek – jednotlivé otázky v testu jsou hodnoceny jedním bodem. Za nesprávné odpovědi se body neodečítají.
5. Opravy – pokud budete chtít změnit již vyznačenou odpověď, je nutné vyplnit celou plochu chybně zakřížkovaného pole a označit křížkem správnou odpověď.
6. Časový limit pro písemný test je 45 minut.
7. Ukončení – podle pokynů se dostavíte ke stolku s vyplněným záznamovým archem k odevzdání, zde obdržíte štítek s Vaším identifikačním kódem, který bude nalepen na záznamový arch na vyznačené místo (vpravo nahoře).
8. Všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů jdou na vrub uchazeče.

1. Znakem introverze je:

- a. vřelost,
- b. snadné navazování vztahů,
- c. vyhledávání společenských kontaktů,
- d. uzavřenost.

2. Za distanční vzdělávání se považuje vzdělávání:

- a. v seniorním věku,
- b. při výjezdu na zahraniční stáž,
- c. prostřednictvím médií,
- d. na úrovni univerzity 3. věku.

3. Syndrom burn-out se u učitelů projevuje:

- a. nadměrnou aktivitou,
- b. nezájmem o profesní záležitosti,
- c. implementací nových metod,
- d. sebevzděláváním.

4. Formální autorita vyplývá dle Stodůlkové a Zapletalové (2015) z/ze:

- a. demokratického přístupu k žákům,
- b. znalosti metod a forem výuky,
- c. kladných charakterových vlastností,
- d. funkce a společenské role.

5. Programované vyučování znamená dle Stodůlkové a Zapletalové (2015) způsob výuky:

- a. vycházející z celostní psychologie,
- b. v krátkých krocích,
- c. v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem,
- d. založený na sociálních vazbách.

6. Od cíle vyučování se dle Stodůlkové a Zapletalové (2015) odvíjí:

- a. obsah, metody, formy a podmínky vyučování,
- b. zkušenosti, motivace, sebevědomí a úspěšnost žáků,
- c. zkušenosti, motivace, sebevědomí a úspěšnost učitelů,
- d. kompetence, průřezová témata, vzdělávací etapy a gramotnosti programu.

7. Povinná školní docházka byla poprvé na našem území vyhlášena v roce:
- 1640,
 - 1869,
 - 1918,
 - 1774.
8. „Tradiční škola“ na začátku 20. století byla školou nepreferující:
- intelektualismus a verbalismus,
 - encyklopedismus,
 - frontální výuku,
 - aktivitu žáka.
9. Koedukace znamená společné vzdělávání:
- dětí s nesejným mateřským jazykem,
 - chlapců a dívek,
 - všech generací,
 - dětí s různými vzdělávacími předpoklady.
10. Freinetovský koncept školy pracuje s:
- anonymní kritikou a pochvalami žáků,
 - pracovním plánem pro každého žáka,
 - ostrým oddělováním školního prostředí od rodiny,
 - výukou založenou výhradně na mateřském jazyce.
11. Z hlediska školsko-politického řadíme dnes mezi alternativní školy mj. všechny/a:
- školy obecné,
 - školy s jiným zřizovatelem, než je stát, kraj či obec,
 - osmiletá gymnázia,
 - spojené instituce mateřské a základní školy.
12. Školský dualismus představuje:
- paralelní větvení tříd na společensko-vědní a přírodovědné,
 - duálnost mezi školami s českým a jiným vyučovacím jazykem,
 - existenci státních a soukromých škol,
 - existenci paralelních studijních drah.

13. Příčiny umístění dětí do dětských domovů jsou multifaktoriální. Patří mezi ně:
- vysoký počet dětí v rodině,
 - odmítání rodičů nechat děti očkovat,
 - osiření dítěte,
 - neschopnost rodičů se před rozvodem dohodnout ve prospěch dítěte.
14. Jedním z ukazatelů rozvoje společnosti je:
- příslušnost ke společenské skupině,
 - majetková úroveň rodiny,
 - zřizování nápravných zařízení,
 - úroveň vzdělání.
15. Nejvýznamnější výchovně vzdělávací požadavek J. A. Komenského znamená:
- naučit každého latinsky,
 - naučit každého cizí jazyk,
 - vychovat a vzdělat všechny,
 - naučit každého všemu.
16. Publikace T. Gordona Škola bez poražených (2015) je:
- praktická příručka efektivní komunikace mezi učitelem a žákem,
 - sborník příspěvků z mezinárodní konference o pedagogické komunikaci v Malvern v roce 2015,
 - původně americká učebnice pedagogické psychologie pro učitele,
 - metodická příručka komunikace s oběťmi šikany ve škole.
17. Mezi dvanáct komunikačních překážek (bloků) neřadí T. Gordon (2015):
- varování, vyhrožování,
 - rady, nabízení řešení, předkládání návrhů,
 - uklidňování, litování, utěšování,
 - pasivní naslouchání.
18. Rámec jednání je model T. Gordona (2015), který:
- pomáhá učitelům se rozhodnout, který komunikační blok je vhodné v konfliktní situaci použít,
 - pomáhá učitelům určit, jakou komunikační dovednost v konkrétní situaci použít,
 - pomáhá učitelům rozhodnout, které chování žáků mají považovat za nepřijatelné,
 - pomáhá žákům eliminovat své problémy s učením.

19. Mezi témata, která nabízí publikace T. Gordona Škola bez poražených (2015), nepatří:
- vztah mezi učitelem a žákem,
 - různé způsoby využití aktivního naslouchání,
 - jak předejít problémů tím, že upravíme prostředí třídy,
 - plánování vyučovací hodiny.
20. Pro tzv. Metodu III řešení konfliktů podle T. Gordona (2015) neplatí, že:
- přistupuje ke konfliktu potřeb tak, že obě strany spojí, aby společně hledaly vzájemně přijatelná řešení, v nichž nikdo nevyhraje ani neprohraje,
 - je téměř vždy účinná v konfliktech týkajících se hodnot,
 - nahlíží na konflikt jako na zdravou, nedestruktivní a přirozenou událost, která vztah posiluje, nikoli poškozuje,
 - předpokladem jejího efektivního používání je dovednost aktivního naslouchání a používání Já-sdělení pro vyjádření vlastních potřeb.
21. Jaký z následujících výroků je podle T. Gordona (2015) tzv. maskovaným Ty-sdělením?
- Když na hřišti strkáš do Honzíka, mám strach, že dojde ke zranění.
 - Když mě přerušuješ, je mi to nepříjemné, ztratím nit a zapomenu, co vám chci říct.
 - Když nebereš ohled na ostatní, mám pocit, že se na tebe nemohu spolehnout.
 - Když přijdeš pozdě, jsem nervózní, že nestihneme všechno potřebné prodiskutovat.
22. Aktivní naslouchání je komunikační dovednost, kterou je dle T. Gordona (2015) vhodné:
- použít v jednání s rodiči žáka v situaci, kdy problém přináší rodiče a přísluší jim,
 - využívat v jednání s žáky, ale ne s jejich rodiči,
 - používat jen v případě jednání se staršími žáky,
 - používat jen při tzv. trojstranných schůzkách mezi učitelem, rodičem a ředitelem.
23. Jaká situace nepatří mezi důvody, pro které učitelé obvykle používají tzv. komunikační bloky (Gordon, 2015)?
- Učitelé jsou přesvědčeni o tom, že žákovi pomohou, pokud poukáží na jeho chyby, nedostatky nebo nerozumné chování.
 - Učitelé se snaží přimět žáka cítit se lépe a zbavit se problému nebo problém popřít.
 - Učitelé mají pocit, že potřebují více informací, aby mohli vyřešit problém žáka.
 - Učitelé důvěřují žákovi, že zvládne svůj problém vyřešit nebo o něm rozhodnout sám.

24. Jaký výrok je podle T. Gordona (2015) nepravdivý?

- a. Hranice mezi tím, jaké jednání žáků je pro učitele přijatelné, a jednáním žáků, které je pro učitele nepřijatelné, se mění i u jednotlivých učitelů.
- b. Konkrétní chování žáků může být pro některé učitele přijatelné a pro jiné nepřijatelné.
- c. Učitelé by měli dávat najevo, že určité chování žáků považují za nepřijatelné, protože se to od nich očekává, i pokud by pro ně osobně přijatelné bylo.
- d. Konkrétní chování může být pro učitele přijatelné v případě jednoho žáka a nepřijatelné v případě jiného žáka.

25. Mezi 6 kroků řešení konfliktu tzv. metodou III, tj. bez poražených, nepatří:

- a. vymyslet možná řešení,
- b. posoudit návrhy,
- c. hlasovat o návrzích,
- d. zhodnotit úspěšnost řešení.

Přečtěte si následující část textu a na základě přečteného textu posuďte pravdivost tvrzení (otázky 26-30). Jako pravdivý označte ten výrok, jehož pravdivost vyplývá z textu. Pokud si myslíte, že je výrok pravdivý, případně nepravdivý, ale není možné to z textu doložit, označte jako správnou odpověď *Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit*. Pravdivost zde určuje pouze předložený text.

Teachers almost universally resist the idea that praise could be one of the roadblocks. After all, praise is so commonly accepted in our schools, homes, and places of work as a potent motivator. From our own theory of effective teacher-student relationships, we arrive at the following assertions about praise:

When a student has a problem with himself, which usually means unhappiness or dissatisfaction with himself or his behaviour, praise either falls on deaf ears, makes him feel his teacher simply does not understand, or provokes in him even stronger defence of his existing low evaluation of himself.

When the teacher-student relationship is in the No Problem Area, praise might not be a roadblock, provided it comes from the teacher as a spontaneous, random, and genuine verbal response to the student's performance.

When praise is employed consciously and deliberately by teachers as a technique for the purpose of influencing students to choose some behaviour deemed desirable by the teacher in lieu of below-the-line behaviour, chances are students will perceive such praise as manipulative and insincere, intended primarily to meet the needs of the teacher.

In the classroom, praise bestowed on one student (or a few) often will be felt as negative evaluation of the rest. Even a single student who has become accustomed to receiving frequent praise (or other rewards) may feel negatively evaluated when he does not happen to get praised.

(From orig. Teacher Effectiveness Training, Gordon, 2003)

26. Učitelé často nepovažují pochvalu za komunikační překážku (v angl. originále roadblocks).

- a. Je to pravdivý výrok.
- b. Je to nepravdivý výrok.
- c. Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

27. Pochvalu může žák vnímat jako manipulativní.

- a. Je to pravdivý výrok.
- b. Je to nepravdivý výrok.
- c. Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

28. Pokud je žák nespokojený se svým chováním, pak v něm pochvala vyvolá pocit, že mu učitel rozumí.

- a. Je to pravdivý výrok.
- b. Je to nepravdivý výrok.
- c. Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

29. Pochvala jako spontánní, neplánovaná a upřímná slovní reakce na žákův výkon nemusí působit jako překážka.

- a. Je to pravdivý výrok.
- b. Je to nepravdivý výrok.
- c. Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

30. Negativní hodnocení jednoho (nebo několika) žáků je často vnímáno jako pochvala zbytku třídy.

- a. Je to pravdivý výrok.
- b. Je to nepravdivý výrok.
- c. Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

31. Ontogenetická psychologie se zabývá především:
- individuálním vývojem psychiky lidského jedince (od početí po smrt),
 - vrozenými předpoklady jedince a podmínkami pro jejich optimální rozvoj,
 - vzájemnými vztahy mezi tělesnými a psychickými procesy,
 - chováním a prožíváním lidí v situacích regulovaných právem.
32. Jaké z období nepatří do periodizace vývoje lidského jedince podle Langmeiera?
- Období adolescence
 - Období infantility
 - Stáří
 - Novorozenecké období
33. Jaká z následujících možností nepatří mezi základní druhy lidského učení?
- Učení se poznatkům
 - Afektivní učení
 - Senzomotorické učení
 - Sociální učení
34. Jaký z následujících výroků o chybách v učení je podle Gillernové a Buriánka (2006) správný?
- Chyba je důvodem pro použití trestu.
 - Chyba je často projevem nedostatečné sebedůvěry.
 - Chyba je projevem žákovy neschopnosti.
 - Chyba je podnětem k ukončení práce.
35. Základní motivační síly lze podle autorů Gillernové a Buriánka (2006) rozdělit do několika skupin, do nichž nepatří:
- potřeba jistoty a bezpečí,
 - potřeba uskutečnit v životě nějaký cíl,
 - potřeba vyhnout se interpersonálním konfliktům,
 - elementární životní potřeby.

36. Podle Gillernové a Buriánka (2006) se reagování jedince v zátěžových situacích (např. stres, frustrace) neprojevuje:

- a. slovním napadáním, výhrůzkami a ironií,
- b. svalováním viny na druhé,
- c. neustálou snahou být dobrý v oblasti neúspěchu bez zájmu o další oblasti,
- d. izolací, vyhýbáním se povinností a nepříjemnostem.

37. Názorný obraz něčeho, co v daném okamžiku nepůsobí na naše smysly, je:

- a. počitek,
- b. vjem,
- c. představa,
- d. iluze.

38. Střet dvou protichůdných sil na cestě k cíli je označován pojmem:

- a. frustrace,
- b. konflikt,
- c. stres,
- d. deviace.

39. Tři základní typy chování v situaci konfliktu jsou:

- a. útok, útek a kompromis,
- b. aktivní naslouchání, vyjádření potřeb a řešení,
- c. souboj, vyčkávání a podvolení,
- d. konfrontace, únik a řešení.

40. Jaký výrok o temperamentu není pravdivý?

- a. Temperament je převážně vrozený a je determinován typem vyšší nervové činnosti.
- b. Temperament lze vhodným působením výchovy a následnou sebevýchovou zásadním způsobem měnit.
- c. Čtyři klasické typy temperamentu jsou sangvinik, flegmatik, melancholik a choleric.
- d. Temperament ovlivňuje, jak snadno city vznikají a střídají se.

41. Podle modelu osobnosti H. J. Eysencka odpovídá stabilní extravert:

- a. melancholikovi,
- b. flegmatikovi,
- c. cholericovi,
- d. sangvinikovi.

42. Mezi příklady psychických vlastností nepatří:

- a. vytrvalost,
- b. odpovědnost,
- c. soustředěnost,
- d. plachost.

43. Psychické jevy, které jsou výsekem složitého lidského fungování a mají poměrně krátké trvání, se nazývají:

- a. psychické procesy,
- b. psychické stavy,
- c. psychické vlastnosti,
- d. psychické odchylky.

44. Pokud se necháme při poznávání druhého člověka unést jediným jeho nápadným rysem, pak se jedná o:

- a. haló efekt,
- b. první dojem,
- c. logickou chybu,
- d. projekci.

45. Podle Gillernové a Buriánka (2006) k únavě při učení přispívá:

- a. nepravidelnost, která vyžaduje opakované rozhodování,
- b. zařazování přestávek,
- c. zařazování relaxačních technik,
- d. vykonávání zautomatizovaných činností.

Přečtěte si následující část textu. V textu je chybějící sousloví na místě označeném číslem 46. V otázce 46 vyberte sousloví, které do textu na dané místo patří. V otázkách 47-50 na základě přečteného textu posuďte pravdivost tvrzení. Jako pravdivý označte ten výrok, jehož pravdivost vyplývá z textu. Pokud si myslíte, že je výrok pravdivý, případně nepravdivý, ale není možné to z textu doložit, označte jako správnou odpověď *Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit*. Pravdivost zde určuje pouze předložený text.

Schopnosti jsou --- (46), které umožňují člověku naučit se určitým činnostem a vykonávat je. Jsou to např. numerické schopnosti, hudební nadání, talent na jazyky, schopnost abstraktního myšlení, prostorová představivost.

Každá schopnost se projevuje zpravidla v různých činnostech, a naopak, pro vykonávání kterékoliv činnosti člověk potřebuje určité schopnosti, případně nadání a talent.

...Biologickým, vrozeným předpokladem pro utváření schopností jsou vlohy. Schopnost sama o osobě není vrozená, rozvíjí se záměrným i bezděčným působením prostředí. Záleží na druhu i množství podnětů, s nimiž se jedinec setkává, zvláště v dětství a dospívání. Teprve jsou-li vytvořeny příznivé podmínky (společenské, výchovné), mění se vlohy ve schopnosti a umožňují svému nositeli vykonávat rozmanité činnosti. Také platí, že podnětově bohaté prostředí pomáhá rozvíjet i průměrné vlohy v dostatečně rozvinuté schopnosti.

Pro rozvoj schopností jsou důležité i vztahy dospělých k dítěti a jejich příklady pro uskutečňování činností, ve kterých se příslušné schopnosti uplatňují. Nadání a talent jsou vysoce rozvinuté schopnosti pro speciální oblast lidských činností (nadání pro matematiku, výtvarný talent).

... Rozlišujeme několik druhů schopností, přičemž velká pozornost v psychologické teorii i praxi je věnována schopnostem intelektovým (rozumovým) neboli inteligenci. Intelligence je soubor schopností sloužících k poznávání a řešení problémů. Je to schopnost učit se a používat naučené. Intelektové schopnosti mají u každého člověka poněkud jinou strukturu, obecně hovoříme o jejich verbální a neverbální složce. Řada psychologických testů k posouzení intelektových schopností jedince tyto dvě složky rozlišuje nebo se specializuje na některou z nich.

(Gillernová a Buriánek, 2006)

46.

- a. psychické procesy,
- b. psychické stavy,
- c. psychické vlastnosti.

47. Nadání a talent jsou vrozenými (biologickými) předpoklady pro utváření schopností.

- a. Je to pravdivý výrok.
- b. Je to nepravdivý výrok.
- c. Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

48. Schopnost se projevuje v různých činnostech a pro její rozvoj je důležitý druh a množství podnětů, především v dětství a dospívání.

- a. Je to pravdivý výrok.
- b. Je to nepravdivý výrok.
- c. Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

49. Jaký výrok je podle přečteného textu pravdivý?

- a. Pouze vlohy určitého stupně mohou být rozvinuty ve schopnosti jedince.
- b. Stimulující prostředí může průměrné vlohy rozvinout v dostatečně rozvinuté schopnosti.
- c. Úroveň schopnosti jedince plně odpovídá jeho vrozenému potenciálu a je pouze minimálně ovlivnitelná vnějším prostředím.
- d. Zanedbatelný vliv na rozvoj schopností má vztah dospělých k dítěti a jejich příklad pro uskutečňování činností.

50. Jaký výrok o rozumových schopnostech není podle přečteného textu pravdivý?

- a. Jsou závislé především na vrozeném potenciálu člověka.
- b. U každého člověka mají jinou strukturu.
- c. Mají verbální a neverbální složku.
- d. Slouží k poznávání a řešení problémů.

+

Záznamový arch

VZOR 10. = 10.

1. st

+

Vzor písma

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 A B C D F H Z

Typ testu S T A H

ID

1	A B C <input checked="" type="checkbox"/> E	11	A <input checked="" type="checkbox"/> C D E	21	A B <input checked="" type="checkbox"/> D E	31	<input checked="" type="checkbox"/> B C D E
2	A B <input checked="" type="checkbox"/> D E	12	A B C <input checked="" type="checkbox"/> E	22	<input checked="" type="checkbox"/> B C D E	32	A <input checked="" type="checkbox"/> C D E
3	A <input checked="" type="checkbox"/> C D E	13	A B <input checked="" type="checkbox"/> D E	23	A B C <input checked="" type="checkbox"/> E	33	A <input checked="" type="checkbox"/> C D E
4	A B C <input checked="" type="checkbox"/> E	14	A B C <input checked="" type="checkbox"/> E	24	A B <input checked="" type="checkbox"/> D E	34	A <input checked="" type="checkbox"/> C D E
5	A <input checked="" type="checkbox"/> C D E	15	A B <input checked="" type="checkbox"/> D E	25	A B <input checked="" type="checkbox"/> D E	35	A B <input checked="" type="checkbox"/> D E
6	<input checked="" type="checkbox"/> B C D E	16	<input checked="" type="checkbox"/> B C D E	26	<input checked="" type="checkbox"/> B C D E	36	A B <input checked="" type="checkbox"/> D E
7	A B C <input checked="" type="checkbox"/> E	17	A B C <input checked="" type="checkbox"/> E	27	<input checked="" type="checkbox"/> B C D E	37	A B <input checked="" type="checkbox"/> D E
8	A B C <input checked="" type="checkbox"/> E	18	A <input checked="" type="checkbox"/> C D E	28	A <input checked="" type="checkbox"/> C D E	38	A <input checked="" type="checkbox"/> C D E
9	A <input checked="" type="checkbox"/> C D E	19	A B C <input checked="" type="checkbox"/> E	29	<input checked="" type="checkbox"/> B C D E	39	A B C <input checked="" type="checkbox"/> E
10	A <input checked="" type="checkbox"/> C D E	20	A <input checked="" type="checkbox"/> C D E	30	A B <input checked="" type="checkbox"/> D E	40	A <input checked="" type="checkbox"/> C D E

+

41	A B C <input checked="" type="checkbox"/> E	51	A B C D E	61	A B C D E	71	A B C D E
42	A B <input checked="" type="checkbox"/> D E	52	A B C D E	62	A B C D E	72	A B C D E
43	<input checked="" type="checkbox"/> B C D E	53	A B C D E	63	A B C D E	73	A B C D E
44	<input checked="" type="checkbox"/> B C D E	54	A B C D E	64	A B C D E	74	A B C D E
45	<input checked="" type="checkbox"/> B C D E	55	A B C D E	65	A B C D E	75	A B C D E
46	A B <input checked="" type="checkbox"/> D E	56	A B C D E	66	A B C D E	76	A B C D E
47	A <input checked="" type="checkbox"/> C D E	57	A B C D E	67	A B C D E	77	A B C D E
48	<input checked="" type="checkbox"/> B C D E	58	A B C D E	68	A B C D E	78	A B C D E
49	A <input checked="" type="checkbox"/> C D E	59	A B C D E	69	A B C D E	79	A B C D E
50	<input checked="" type="checkbox"/> B C D E	60	A B C D E	70	A B C D E	80	A B C D E

+

+

- Toto je záznamový arch. Do příslušného orámovaného pole v horní části vepište podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu.
- Správnou odpověď nebo odpovědi (dle zadání testu) označte křížkem tak, aby nepřesahoval okraje bílého políčka.
A B C D E
- Pokud se při vyplňování zmýlíte, vyplňte celou plochu chybně zakřížkovaného pole a označte křížkem správnou odpověď. A B C D E
- Po vypršení časového limitu pro vypracování testu odevzdejte záznamový arch a zadání testu dozoru v posluchárně podle pokynů, které vám budou sděleny na počátku zkoušky.
- Všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů jdou na vrub uchazeče.